

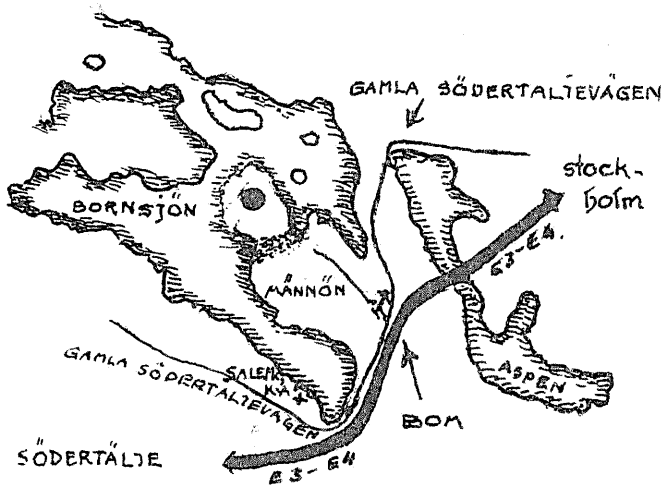
BOTVIDSBYGDEN

ORGAN FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLE

Männö fornborg på Männön i Bornsjön.

Anl. teckningen är den lättaste ingången till borgen vid A, ingången vid B är mera besvärlig, vid C borgens vattensamling, vid D troligen grunder till boplatser, vid E mycket branta höga stup. Forts. sid 2

Den stora svarta pricken på kartan visar var fornborgen är belägen.

EN CYKELTUR TILL MÄNNÖ FORNBORG

Åk den Gamla Södertäljevägen numera Sanct Botvids väg. Bortom bebyggelsen vid Fiskarhagen, ung. 3 km. bortom Botkyrka kyrka, finns en skogsväg till höger. Den är avstängd med en bom, men cykelåkning är tillåten (skylt "Salems bågskytteklubb")

Följ den stora grusvägen uppför en lång backe. Efter någon kilometer delar sej vägen, följ den högra.

Den sista biten fram till spång en är en smal skogsstig nätt och jämt framkomlig med cykel.

Lämna cykeln och gå över spången. Sedan är det ung. 10 minuters väg till fornborgen.

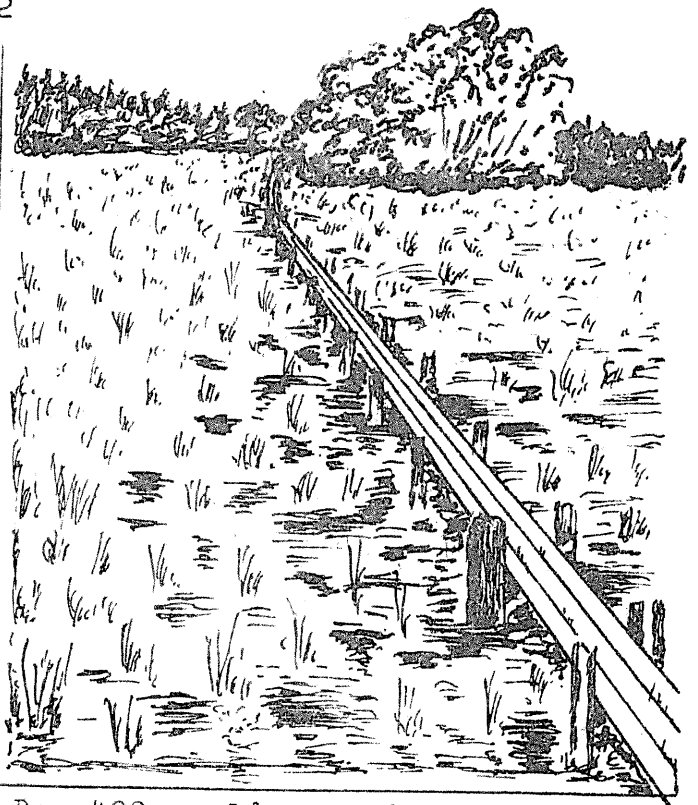
Om Männö Fornborg

berättar Ingrid Padel i Länstidningen den 27 juli 1979.

Männön i Bornsjön, med en av Sörmlands bäst bevarade fornborgar, har länge varit ett nästan omöjligt utflyktsmål. Den oframkomliga träskmarken till Männöudden har avskräkt de flesta.

Nu har Stockholms kommun, närmare bestämt dess fastighetskontor, tagit ett lovvärt initiativ, nämligen att bygga en 400 meter lång spång över träsket. Arbetet har pågått sedan i vinternas och är nu nästan klart.

Spångbyggandet har skett i form av beredskapsarbete. Förberedelserna började tidigt i vinternas då virke till spången samt baracker transporterades ut.

Den 400 m. långa spången över träsket.

Tack vare den kalla vintern med den hårt frusna marken gick transporten lätt och arbetet kunde sättas igång tidigt i våras.

Förr i tiden var Männöudden genom vatten avskild från fastlandet. När vattnet drog sig tillbaka bildades ett stort träsk, delvis bestående av sumpmark.

Torra somrar har träsket varit framkomligt, Upptrampade stigar har funnits. Vid regn har träskmarken varit omöjlig att ta sej igenom.

För friluftsvänner och kulturvänner som är intresserade av fornborgen är den nybyggda spången mycket välkommen.

Arbetsstyrkan som byggt spången har också röjt och rensat vid själva fornborgen och dess murar, tre meter höga på en del ställen.

Fornborgen på Männö är en av de bäst bevarade i Sörmland. Den hade ett idealiskt läge ur försvarssynpunkt med delvis mycket branta sidor. De uppbyggda murarna består till stor del av bruten sten och det finns spår av stenbrottet innanför muren. I den östra delen finns också spår av några husgrunder.

Till denna borg, liksom till andra fornborgar i vårt land, flydde folket förr i tiden när fienden närmade sig. En del fornborgar byggdes redan under 400-talet och 500-talet men många användes långt senare.

Med Hembygdsförbundet har vi

besökt

Krigsarkivet

som är "arkivmyndighet för till Försvarsdepartementet hörande myndigheter, förband och andra institutioner". Vi fick veta vad man kunde finna där och hur man gick till väga. Där fanns t.ex. generalmönsterrullor för indelta och värvade regementen från mitten av 1680 och framöver. Där fanns C Grill, Statistiskt sammandrag av svenska indelningsverket Sthlm. 1855-1858 som förutom namn och indelning för samtliga boställen, upptar namnen på gårdarna som rusthåll och rotar tillhörde, dock ej torpets eller soldatens namn. Det verkade hur enkelt som helst, i ett nafs var Slätten, vårt båtsmanstorp framplockat på Hågelby gård.

Vem som helst är välkommen att beställa fram material.

Mycket intressant fanns där att forska i.

besökt Brandförsäkringsverkets

arkiv, f.d. Brandstodsbölaget, omfattande hela Sverige från 1782 - 1940. Efter en kort historik om försäkringsväsendet och information om hur arkiveringen är upplagd stod snart alla i gruppen på huk i någon låda och kunde få fram handlingar av intresse. Vi fick tag på Tullinge gård från 1833, en fullständig beskrivning av varje byggnad i detalj, och därtill en laverad karta över egendomen, tyvärr inget om Trädgårdstorp. Oftast ingick ej torpen i försäkringen. - Detta arkiv är unikt och även om man ej har tur att finna vad man söker är det en upplevelse att läsa dessa detaljrika beskrivningar, beundra de konstnärligt utförda kartorna och bara det att få taga i detta underbara gamla papper. Vill du forska, ring Karl Axel Karlsson i verket och du är välkommen.

Numera får man själv fotografera handlingar, det finns ingen tjänsteman som ombesörjer detta längre, vi var en av de sista grupperna som förevisades arkivet av den tjänsteman som nu gick i pension utan efterträdare.

Deltagit i en kurs

Utställningsteknik som arrangerades Trädgårdstorp i samarbete med Riksutställningar och under ledning av Bengt Nyström från Nordiska Museet, 20 deltagare, därav 6 från Gillet. Trädgårdstorp var en klart stimulerande miljö för detta ändamål.

Inledningsvis fingo vi veta, att utställningens historia går bakåt till renässansen. Att Arthur Hazelius deltog i Parisutställningen med folk och föremål i sin funktion och att Skansen är hans finaste verk.

Att formen för en utställning kan varieras på många sätt beroende på vad vi ställer ut och var, vad vi vill säga och till vilka vi vänder oss. Fram till 1970 ställde man ofta ut massor av saker utan text eller fotos, därefter föremål med information via text och bilder.

Numera arbetar man varierande med stora bilduppsättningar, ibland med "upplevelsebitar" eller med faktarum som t.ex. Svensk Bostad på Nordiska museet. Man bygger upp små modeller som kompletteras med text och bild. Bengt visade hur man t.ex. kunde dramatisera med handskriven text. Han påpekade hur viktigt det var att först göra en skiss till utställningen, att man placerade föremål på ett funktionellt riktigt sätt.

Så vidtog den praktiska delen. 4 grupper, 4 föremål, ett intensivt arbete, papper, pennor, saxar, kompletterande föremål ur våra samlingar, hårda diskussioner och kvällsarbete hemma. Med stor förvåning fann jag att orden smed och smedja ej stod att finna i Nordisk familjebok?

Avslutningsvis samlades alla åter på logen hemlighetsfullt fixande in i det sista på sina verk. 2 halva dagar är ju ingen tid att åstadkomma underverk på, man skall samarbeta, människor som aldrig tidigare träffats, skapa information om ett föremål som man vet minimalt om, det är svårt. Presentation kräver också sin man-kvinna. Man kan ju prata så att det blir en jättefin grej utan att alls vara något. Bedömningen om skärmarna, både ros och ris, gav stor behållning och jag tror vi samtliga blev medvetna om att vi kanske borde göra ändringar i våra stugor, levandegöra våra gamla bruksföremål bättre, placera om så att sambandet mellan dem framhävs bättre, inte bara hänga upp dem på väggarna eller lägga lite här och där. Ja längre ifrån tiden för våra stugor vi kommer dessto viktigare blir det att vi visar dem så verkligt som möjligt - så känner jag det som skrivit dessa rader.

Du som ej var med - kom nästa gång, vi har mycket att lära det kan du se på skärmarna som vi fick behålla som tack för lån av lokal.

följt med på **Ålandsresa** för kontakt med Åländska hembygds-vårdare i början av maj då björkarna slog ut, vitsipporna blom-made men man ännu fann snö i sko-gen. Vädrets makter var nådiga, solen sken. Museifolket hade brå-da dagar, nya museilokaler skall vara färdiga i juni och invigas. En snabbvisning av denna fick vi. Så sedvanliga turistmål: Jan-Karlsgården, Bomarsund, Sunds kyrka där Unnikorset stal all uppmärksamhet då arkeologen Mats Dreijes därmed hävdar att Birka var Åland.

Träff på kvällen med hembygds-vårdare blev väl ej vad vi väntat oss, de som lyckats få plats mel-lan ålänningar hade tur, vi andra satt där vi satt.

Söndag till Postrottemuseet, Midsommarstången vid Ekerö Storby beskådades och Erik Berthell be-rättade om symbolerna i den. Två gårdsmuseer besöktes, Labbas och Skarpnätö bekant från Majafilmen, en gård som varit i samma släkts

ägo i omkring 300 år. I båda går-darna finns massor av gamla bruks-föremål och vi hade gärna stannat längre men tiden räckte ej. Vi Gillare hade egen bil och tog i Skarpnätö farväl av gruppen efter att ha lämnat reklam för vår Hem-byggsdag. En tur till Sälis, en gammal befästningsplats från ryss-tiden, med en ålänning som guide, 500 ryssar hade varit förlagda där och de hade lämnat spår efter sig både levande och i form av spräng-da befästningar.

Självklart hade vi förväntat oss mera kontakt med museifolk och arkeologer men för dem som aldrig tidigare gästat Åland måste det än-då ha varit givande tack vare den fina guidningen i bussen av Erik Berthell, "Ålandsforskare" som hade en knacksten till ordförandeklubba. - Ja lite nytt såg vi och några tidigare hembygdsvårdskontakter fördjupades. Men den reflexionen gjorde jag dock att de resor vi gjort som folkdansare gav oss en betydligt rikare kontakt.

Till sist deltog jag i

Hembygdsförbundets Årsmöte.

på Torekällberget. Det var väl för-berett, redogörelser, nyval, till-bakablickar, presentation av Tore-källberget, allt var över på 2 tim-mar, Obs. 2 tim.

Några viktiga frågor; ett bra försäkringsförslag för hembygds-gårdar kommer snart att presenteras. Man bad oss tänka på arrangemang som gör det möjligt även för handi-kappade att besöka våra anläggningar. Vidare att vi vad gäller forskningar i gamla hantverk och torp försöker hålla kontakt med t.ex. konsulen-terna så att vi inte dubbelforskar för mycket. PR-avd. slog hårt på trumman för att vi måste göra re-klam för våra föreningar gå ut med vad vi gör. I Rönningeby skall man t.ex. 30 aug. ha en kulturpromenad där man tävlar i grupper om 3 och 3. Föreningar och allmänhet kommer att inbjudas. - Vi får väl be våran Sven Gunnar inte vara så blygsam med sina publikationer - hembygds-kunskaps-häften lär finnas för Botkyrka ut-arbetade av bl.a. Sven-Gunnar,

Många kurser har man haft, en del fulltecknade, en del ej kanske lite

för dyra. Det påpekades att man också som enskild medlem själva kan deltaga i kurserna, det måste alltså ej gå via studieombuden i föreningarna.

Till sommarmötet i Järvsö i juli är vi välkomna alla som vill men det är bara ombuden som är röstberättigade.

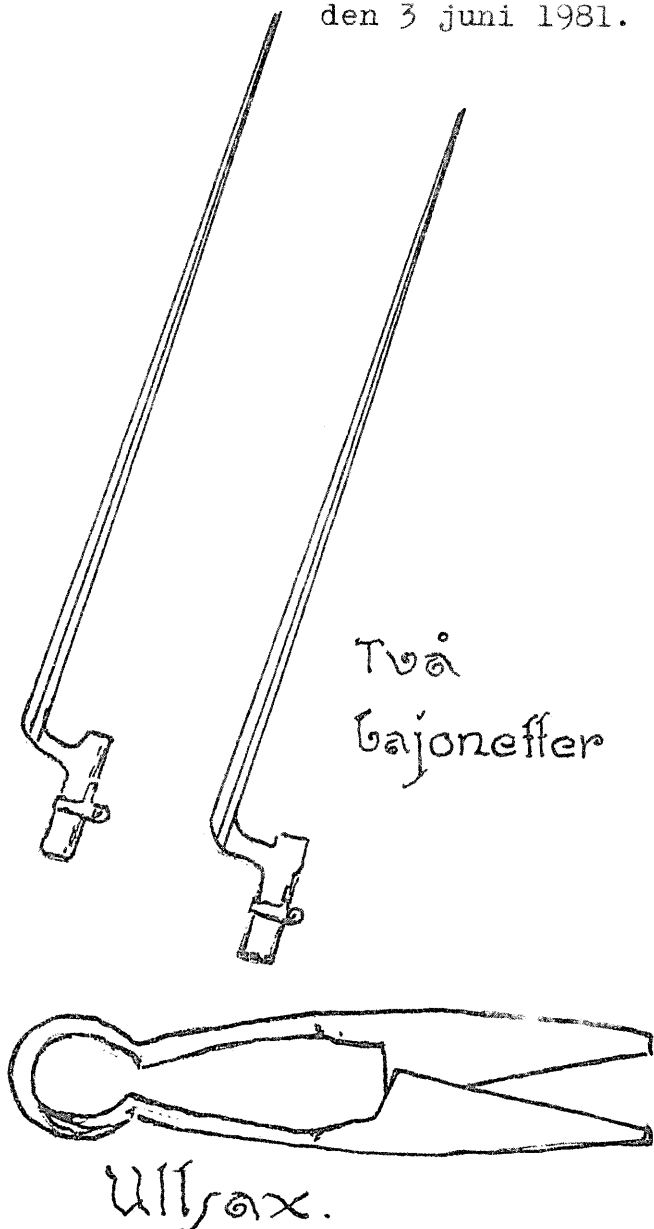
Ja det var mycket det här men nu är det slut och jag önskar alla en skön sommar.

Vera

Gåvor:

skänkta av vår medlem

Linnea Ahlgren
den 3 juni 1981.

Ett varmt tack för gåvorna
Styrelsen

Han dansade i Trädgårdstorp 1906.

Oskar Strömbäck 95 år
den 3 juli 1981.

Oskar föddes i Vitteby gård i Uppland den 3 juli 1886.

År 1891 flyttade familjen Strömbäck till Tullinge. Oskar var då 5 år. Familjen bodde då på olika platser bl.a. i Liselund vid Tullinge gård.

Oskar började småskolan vid 8 års ålder, skolan var vid den tiden inrymd i f.d. Tullinge gårds Bränneri detta hade sitt läge vid Strandvägen omedelbart nedanför Tullinge gård. Bränneriet upphörde i början av 1890-talet och byggnaden omändrades då dels till en bostad samt ett rum till skolsal. Här fick alltså Oskar sina första kunskaper i läsning och skrivning. Två år senare flyttade Oskar till Brantbrinks skola.

Allteftersom åren gick var det dags att söka nöjen som denna tid var nästan obefintliga.

Emellertid så fanns en möjlighet till dans och detta var på det gamla Trädgårdstorp vid Tullinge gård, där bodde nämligen en familj Gustaf Pettersson med makan Augusta samt 3 barn. Fadern Gustaf blev dock icke så gammal på torpet, han avled på sjukhus efter svår magsjukdom.

De tre barnen var sonen Frittjof och döttrarna Jenny och Eva, Flickorna kunde dansa och brodern Frittjof kunde spela dragspel han hade också en god vän Frans i Alby som kunde hantera dragspel. När de träffades på lördagarna då blev det dans i torpet. Det var ju klart att ungdomarna sökte sig dit, bland dem var även Oskar en trogen gäst. Dessa dans-träffar började under året 1906.

Golvet i torpet påminner ännu i dag om att där varit dans.

Sedan Oskar arbetat på två olika platser i Stockholm samt fullgjort sin värnplikt på Göta Livgarde gifte han sig och bosatte sig med sin familj i Tullinge där han bl.a. var med om att bygga de s.k. Vita villorna där familjen senare bodde och hade sitt arbete i A.B. Separators Gjuteri tills han fick pension.

Nu på ålderns dagar bor Oskar Strömbäck i Pensionärshemmet vid Flotttiljvägen 18-19 där han kommer att fira sin 95-årsdag tillsammans med sin familj och många vänner, den 3 juli 1981.

Georg Malmkvist.

HÄNT SEN SIST...

FÖRENINGSGRUPPENS-FUNKTIONÄRS-UTBILDNING (FFU)

● Rapport från föreningsutbildningen som skedde på Trädgårdstorp den 22 mars. Syftet med sammankomsten var att fördjupa medlemmarnas kunskaper i mötesteknik, Gillets- och Ungdomsringens organisation samt få en sammanfattning av bidrag som Gillet är berättigat till samt vad detta har för inverkan på Distriktet och Riksorganisationen.

Dagen började med att Björn Strandberg hälsade alla välkomna och uttryckte glädjen över att så många juniorer hade hört sammat kallelsen. Dagens övningar presenterades.

Om mötesformer och mötesteknik talade vår ordförande, Bosse Hammarling. Material som framtogs vid mötesteknik var TBV:s studiematerial. På grund av de frågor som togs upp under punkten mötesteknik och svar ej gavs på försköts schemat 15 min. Efter att ha diskuterat Gillets organisation och Gillets anslutning till andra organisationer avbröts det för lunch. Bert Holmkvist presenterades och hälsades välkommen. Han talade om Sv. Ungdomsringen samt Distriktet på ett skojigt och lättfattligt sätt. Därefter serverades kaffe med dopp.

Punkten "Bidrag i system" föredrogs av Bert Holmkvist och Björn Strandberg. När idéerna om bidragen förklarades samt krockarna man kan ta för att få dessa framkallades många skratt bland deltagarna. Vi konstaterade att Gillet ej skall vara bidragsberättigat enligt konstens alla regler. Denna punkt ansågs viktig och många frågor kring problemet bidrag togs upp och det gjorde att vi blev klara senare än beräknat. Björn Strandberg presenterade bidragen för 1981 ifrån Botkyrka kommun. Därefter tackade Björn samtliga för visat intresse. Antalet deltagare var 23 st.

Utbildn.kommittén

Björn Strandberg Inger Falk

● KOMPLETTERING TILL ÅRSBERÄTTELSEN 1980

På årsberättelsens första sida under tredje punkten skall stå:
Greta Malmkvist samt Herbert Svensson har under året avlidit.

"Redaktörerna för årsberättelsen"

VALBORGSMÄSSOAFTON - eller var det julafton?

● Ja man kunde börja fundera när man tittade ut genom fönstret den här dagen. Inte blev det nya vårkappan och vårskorna inte! Vinterkläder och stövlar passade bättre. Nåväl, skam den som backar för lite snö. Vi samlades på Logen och placerades ut med delst små lappar med seriefigurers namn på. Det gällde t.ex. för den som fått Biffen att leta reda på Bananen i trängseln. För lite lagom trångt var det. Kvällen arrangerades tillsammans med Söderringen som för tillfället var husvillla.

Efter mat och kaffe motionerade vi en stund på dansgolvet. Jättekul - och massvis med duktiga spelmän hade vi. Men säg det som varar för evigt. Plötsligt blev vi utkörda i snöslasket. Tipspromenad minsann. Geni-knölarna skulle också ha motion. Men usch vilka knepiga frågor. I skenet av en mängd fotogenlampor (mysigt) traskade vi runt i slasket. Vad sägs om det här: Vad är Scrotum, och hur fort simmar en abborre? Något att fundera på för er som inte var med! Brasan tändes och några hurtbullar stod t o m ute och beskådade den. Trots vädret så brann elden riktigt vackert. Någon sång blev det nog inte vid brasan men väl inne på Logen. Söderringen har nämligen en utmärkt kör och de framförde en rad vackra visor.

Kvällen fortsatte med dans och tjo och tjim och mera underhållning. En grupp med medlemmar ur båda föreningarna spelade blockflöjt. Fantastiskt att ett så relativt "enkelt" instrument kan låta så bra! Korv och bröd smakade bra efter tipspromenad, dans mm. Skulle väl egentligen ha grillats ute vid brasan men av förklarliga skäl blev det kokt korv serverad inomhus i stället. Av köerna framför grytorna att döma mycket uppskattat.

Alla som läser detta förstår nog att det var en trevlig och uppskattad afton vi bjöds på.

TACK alla ni som ordnade och jobbade med kvällen så att vi andra hade kul!

ELa

EFTERLYSNING

• VEM KOM EFTER VALBORGSMÄSSOFIRANDET PÅ
TORPET HEM MED TVÅ OLIKA DAMSKOR, SVARTA?
• EN AV FLICKORNA FRÅN SÖDERRINGEN SKULLE
UPPSKATTA OM NI KUNDE BYTA TILLBAKA.
• MEDDELA ARNE MATSSON ELLER EWA LARSSON
OM NI UPPTÄCKER FÖRVÄXLINGEN.

FREDAGSJUNIORENA ÄR I FARTEN!

Vad gjorde juniorena fredagen den 12 mars 1981 bland alla pensionärerna på Allégården???

JO!! Den dansade och underhöll med bl.a. danser såsom Ränningen, Landskrona m.fl. sällskapsdanser. Efter en liten behagade lagets enda kavaljer, Tarta dyka upp och då körde vi igång Trekarlspolkan. Vi får passa på att framföra vårt tack till vår ledare Gunilla Blomberg som ordnade allt och hjälpte oss till rätta. Vi tackar även våra Spelmän. Och vi hoppas flera såna här tillfällen dyker upp så vi kan visa allmänheten vad vi håller på med.

TACK!!! Juniorena

FOLKDANSUPPVISNING PÅ PENSIONÄRSHEMMET SALARP I RÖNNINGE.

Lördagen den 25 april var den avtalade dagen för vårt besök på pensionärshemmet Salarp i Rönninge. Åtta dansare och fyra spelmän under den förträffliga herr Stenbäcks ledning dansade in till tonerna av Snuspolkan. Därefter följde Fryksdalsdans, Schottis från Idre, Skobo, Bitte mand i Knibe, Snurrebocken och Engelska för tre par. Därefter spelades några polskor och det hela avslutades med Tystbergavisan. Vår uppvisning var mycket uppskattad, och som ett extra bevis på detta bjöds hela laget på kaffe med hembakat dopp.

ArMa

GILLET'S FÖRENINGSMARKE

- Gillets och Sv. Ungdomsringens förningsmärken finns att köpa genom Lars-Erik Hultman. Pris: 15 resp. 8:-.

● Jag vill sända ett tack till Dräkt och Slöjd som anordnade en kurs i västfärgning för oss på Torpet den 16-17 maj. Vi var 14 stycken som slogs om gyllena och lyckades ena oss till slut. Det är verkligen en upplevelse att se hur vitt garn får så fina färger när man kör löv och diverse tillbehör. Jag vill gärna rekommendera kursen till andra medlemmar och hoppas det blir flera.

Ulla Jagnusson

FOLKDANSUPPVISNING OCH LEKLEDNING I SALEM

Lördagen den 30 maj infann sig 16 dans- och leklystna dansare i Salems centrum. Efter att ha satt på oss "lurporna" och tagit av oss västarna och ställt in vår högtalare och mikrofon var vi redo att sätta igång till tonerna från Lennart och Lasse och Helge.

Publiken uppskattade örfilarna i såväl Snuspolkan som i Oxdansen. Fryksdalsdans och Västgöta klarades av utan större intermezzon liksom den avslutande Ränningen. I långdansen som sedan följde lockades både små barn och vuxna barn med i svängarna liksom de högljudda ungdomar som med olika tillrop (en del otryckbara) ville visa att de fanns till. När vi avslutade vårt program och med regnet hängande i luften överlämnade vi scenen till nästa grupp.

Därefter avslutades denna trevliga lördag ute vid Bertil och Hannes sommarstuga i Viksäter i Södertälje där vi tillbringade en härlig försommarsaftermiddag med korvgrillning och kaffedrickning prat och skratt. Även Nisse och Eva dök upp. Rätt som det var kände Björn något underligt i örat. Efter undersökning av Hanne kunde hon plocka ut en myra!! Nog kan man ha myror i benen och i huvudet - men i örat... går det??

Ingrid och ArMa

Fröjd på Stolpladan

- Onsdag den 3 juni, en härlig försommarkväll träffades ca 90st glada gammeldanskursare och Gillare till Stolpladan på Trädgårdstorp.

När vi kom var dansen i full gång. För tongångarna stod Eskils dragspel och sonens basgitarr, han var även sångsolist. Att dessa två är populära gick inte att ta miste på av applåderkorna att döma. Mellan danserna spelades Jägarmarch för att få byten av partners. När kvällen var halvkörd tog vi en promenadpolonäs under överinseende av Björn Strandberg och som avslutades nere vid Logen där kaffedrickning vidtog. När detta var undanstökat och innan myggen blivit alltför blodtörstiga fortsatte så dansen igen och avslutades ca 22.30.

Denna kvällen var så trevlig att man beslöt att träffas igen den 2 september. Även en sån här träff kräver förberedelser därför vill jag rikta ett TACK till "Björnarna och Ingrarna" och alla andra som hjälpte till så att det "flöt" hela kvällen.

ArMa

Oj ~ VILKEN WEEKEND! 16-17 maj

8

- Innan jag nu somnar söndag kväll går tankarna från helgen omkring i huvudet. Ja, egentligen började den fredag, då vi skulle träna inför lördagens uppvisning. Det visade sig att onsdagsjuniorernas spelman (kvinna) insjuknat och ej kunde komma med till uppvisningen på Skansen. Det hela ordnade sig tydligen efter diverse samtal och undranden.

Lördag morgon: Vi, som skulle springa terränglöpning fick inte ligga och dra oss länge. Packning av kläder för hela dagen med alla dess ombyten och matkorg för lika lång tid. (Detta gällde väl även alla som skulle till Torpet för samtidigt pågick kursen i växtfärgning där).

Sedan var det dags att purra sömniga barn, klä sig i träningsoverall, äta och stuva in oss alla i bilen för färd till Saltsjöbaden, Tattbyskolan. Som tur var gynnade oss vädrets makter rikligt så vi slapp vara inne! Skolan var väl inte i bästa skick men det fanns i alla fall både varmt och kallt vatten!

Det är inte lätt att vara med i sin första "riktiga" tävling, man måste ju veta var man skall springa, så familjen Avelin var på plats i god tid faktiskt!! Traskade runt banan, både den långa och den korta, för säkerhets skull.

Botkyrkaitearna anlände och vi kunde bilda små hejarklackar både här och där. Så var det dags för juniorstart. Först från Botkyrka var Il som först blev så nervös att hon ej ville ta av träningsoverallströjan och ännu mindre stå på startlinjen, men när mamma stod bredvid och gav en kick på "GA" gick det. Nästa var Ei som fick hämtas tillbaka av startern då hon släppts i väg en hel minut för tidigt!! Sist ut blev Eva Furuliden men i mål hannade hon på första plats i sin klass. Lagtävlingen vanns av Nacka och på andra plats Botkyrka.

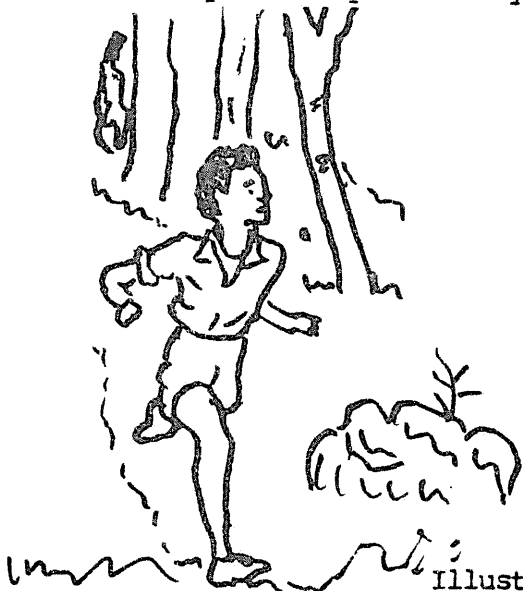

Illustration: GM

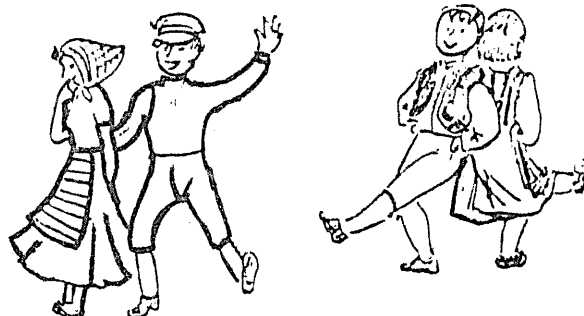
Sen var det seniorernas tur. Det var jobbigt och varmt att springa och jag tänkte att det var skönt man ej är av "hankön" för då måste man springa ett varv till. Vi samlades alla på gröngräset vid mål och åt medhavd matsäck före prisutdelningen. Alla fick priser och "klappningarna" räckte faktiskt till sista man - stämningen var det inget fel på alla hade kämpat väl.

Raskt iväg till Avelins för omklädnad och en mycket snabb fika. Uppvisning i Sjötorpsparken i Skogås väntade. Här hann vi faktiskt med att se på alla hantverksalster, fotografera oss och dricka kaffe innan Högrestandansarna gjorde entré med Gammelpolka, Vindmölle och Herrskapsvals - utan

större missöden. Vi hade nog undrat hur det skulle gå utan att bli sufflerade av våran Nisse.

- Snabbis! - av med nästan allt igen - tänk vad många delar en dräkt består av när man har bråttom!! På med "halva" folkdräkten plus schaletter och slokhattar. Jag hade ju sagt att alla skulle vara "halvklädda" på Snuspolkan (utan västar). Nog undrade åskådarna vad som skulle hända när Olle och Lasse spelade upp men vi bara promenerade omkring hur som helst. Till slut hade dock alla pojkar funnit sin flicka och publiken

tyckte det var roligt när det drog ihop till slagsmål. Under sista delen av Sme-gräbban blev Torbjörn och Gunnar så osams att dom fick göra upp i en Oxdans medan vi andra klädde på oss "ordentligt". Vi fick en oförberedd paus före Ränningen ty det soliga vädret "stämde om" fiolen. Visst var vi varma när vi tackat och sagt adjö men också nöjda med uppvisningen. De flesta följde med tillbaka hem till oss - ja, - vi plockade även upp en solbränd och varm militär (Arne). Väl hemma bytte vi om ännu en gång, men nu till betydligt lättare klädsel - varefter mat och kaffe smakade gott. Fram emot kvällen när de sista åkte iväg visade det sig att familjen utökats till fem. Ja, det var nu inte något helt bortglömt barn utan Åsa hade

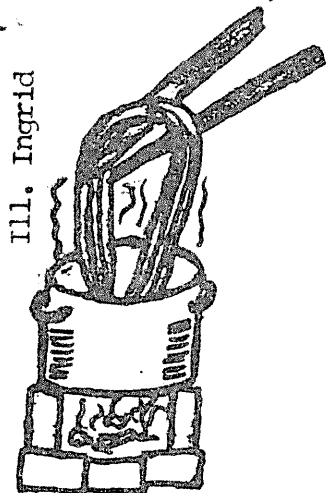
Forts. nästa sida

Oj - VILKEN WEEKEND...forts.

fått lov att sova kvar hos Il och Ei. Efter the och smörgås var det inte svårt att somna för någon av oss. Ja, det här var mycket och dessutom var Gunilla och Torsten på Skansen och trängdes bland Dagbladsstafettlöpare och åskådare med sina fredagsjuniorer och onsdagsbarn. Enligt rapport lär det ha gått bra och inte ett enda litet barn kom bort i trängseln. Söndag morgon: Upp tidigt igen för att först laga mat för hela dagen och sedan packa. Det blev inte så litet den här dagen heller. Det var arbetsdag på Torpet och dessutom växtfärgning som jag skulle delta i. Jag trodde det skulle bli svårt att få liv i flicktrion men Il vaknade och sen kunde naturligtvis de andra inte heller sova! - Ja, vi kom så småningom iväg och

snart var arbetet i full gång. Det krattades, bars skräp, städades lagades mat och kokades kaffe och vid Mor Annas stuga var växtfärgningen i full gång. Den som aldrig sett detta "skådespel" bör söka efter tillfälle. Tänk bara att koka några gamla rötter - lägga ner garn och få de underbaraste röda nyanser eller att först tillbringa en del av natten med att plocka björklöv (det var faktiskt en som gjort så) - sedan koka det i 1 timme, sila och från badet få de

grannaste gula färger som kan tävla med solskenet. Koschenill (en liten havande lus) ser ut som blåbärssoppa när det kokas, men ger en fantastisk röd färg. Mest spännande är att färga med indigo. Badet verkar nästan färglöst men efter 5 min tar man upp garnet och låter det oxidera i luften. Det blir blåare och blåare, om grundfärgen inte är gul då det

blir grönare och efter Koschenill framträder lila färg. Ja, det är fantastiskt och spännande.

Under eftermiddagen hann man faktiskt också med ett extra styrelsemöte.

Vi som växtfärgade var emellertid alltför

upptagna av att göra små "garnprovdockor" och märka garnet.

Eftermiddagen avslutades med en pratstund för USA-gänget men den blev faktiskt kortare än vanligt inte konstigt efter en arbetsam helg.

Då vi sent omsider lyckades leta reda på oss alla fyra reste en trött familj Avelin hem. Ja, Il hämtade vi hos Ulla Magnusson på hemvägen - dit hade hon följt med för att se på när Lenas byxor blev hopsydda, de hade spruckit i baken, något som förståeligt nog, Lena inte gillade.

Efter lite mat kvicknade jag till så mycket att jag plockade fram mina röda garner för att lägga i ett saltsyrabad. De skulle bli orangefärgade enligt beskrivningen - nog verkar det stämma - få se efter ett dygn vad som hänt! Sedan jag sköljt resten av garnerna och sorterat upp dem igen kunde jag inte låta bli att beundra de fina garnhårvorna med olika nyanser av gult, rött, grönt och blått.

Ja, här ligger jag nu och nog längtar jag att få somna in men innan vi släcker är Gunnar och jag överens om att så här mycket har nog aldrig hänt på en gång i Gillet men det är nog tur för då skulle man inte orka - men roligt har det varit.

Tack Dräkt och Slöjd för en fantastisk söndag!

Ingrid

PS. Det gick att få fram orange färger i saltsyra. DS.

INFORMATION ANG. MIDSOMMARFESTEN

Torsdag kväll brukar vi samlas alla man för att göra de sista förberedelserna.

Midsommarfesten

Detta är ju Gillets stora officiella festarrangemang och den kräver en stor arbetsinsats av oss Gillare. Tänk på att vi ALLA jobbar för föreningen.

Det beror på oss alla, inte bara några få medlemmar, om vi kan genomföra festen och vi kan få ett välbehövligt ekonomiskt tillskott så att föreningens verksamhet kan fortsätta. Det är just Din hjälp som behövs, lita inte på att andra medlemmar gör jobbet.

Anteckna Dig på arbetslistan på Logen eller ring 0753/371 16 (Karin Mattsson). Ett annat bra tel.nr. kvällstid i midsommarveckan är till Torpet 08/778 08 90.

Du kan själv bestämma vad Du kan hjälpa till med och under vilken tid.

Styrelsen - Festkommittén

Botkyrka Hembygdsförenings Fornminneskommitté blev i år en av de lyckliga grupper som fick del av Landstingets kulturstipendium.

Stipendiet är avsett som arbetsstipendium och utgör 15 000 kronor.

Som skäl till stipendiet anges: Kommitténs arbete för att intressera såväl medlemmar som allmänheten för hembygds- och fornminnesvård samt ansvar för de båda torpen Trädgårdstorp och Slätten, Smedjan samt Museet för lantbruksmaskiner.

Under 30 år har kommittén fotograferat fornminnen och gammal byggnation innan grävskopor och nya byggnader dragit fram och förvandlat gammal kulturbygd till storstadsförort.

Insamling har också skett av gamla fotografier från bygden och bildarkivet upptar nu ca 1 300 bilder. Bandinspelningar och interjuver av gamla personer har också gjorts.

Enligt Kommitténs planer skall stipendiet i första hand användas till teknisk utrustning, bandspelare för fortsatta interjuver, projektor för diabler och andra hjälpmedel för att åskådliggöra hittills insamlat material och underlätta fortsatt arbete till exempelvis vid dokumentationen av de båda torpen.

20 lyckliggjorda med kulturpengar

Landstingets kulturnämnd har bestämt vilka som skall lyckliggöras med årets kulturstipendier. 797 hade ansökt. Av dem får nu 20 personer 7 000 kr. var och fyra grupper får dela på 15 000 kr.

Stipendierna går till följande:

Konst: Kajsa af Petersens, Sven Lundqvist, Margareta Hallén och Ruben Belander.
Konsthantverk: Thomas Telge.
Musik: Diego Blanco, Ivan Benliden och Hasse Kahn.
Teater: Karin Miller och Ulf Sund.

Dans: Ulla-Kari Wilking och Elisabet Sjöstedt.

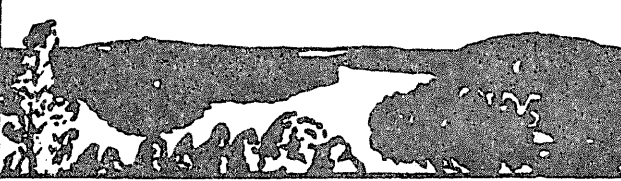
Foto: Bertil Reljbrandt.
Litteratur: Sandro Key-Aberg, Maud Hägg och Barbro "Bang" Alving.

Kulturmminnesvård: Inger Hejlskjöld.

Film: Karl Haskel.
Idrott: Helge Öberg.
Folkbildning: Sven Jari.
Gruppstipendierna går till: Föreningen för "Spelst om Hågersten", Farsta Kammarkör, Botkyrka Hembygdsförenings fornminneskommitté och OK-tavlan i Haminge.

SAXAT UR DAGENS NYHETER 27/5 1981

Stipendieutdelningen ägde rum den 3 juni. Stipendiaterna inbjöds till en tre timmar lång kryssning på Mälaren med "fartyget" Roslagen. Med på resan följde en representant för kulturnämnden i varje kommun. Botkyrka Hembygdsförenings Fornminneskommitté representerades av Sven-Gunnar som mottog checken på 15 000 kronor. Efter utdelningen bjöd Landstinget på en matbit samt kaffe.

BOTVIDSBYGDEN
ORGAN FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLE

REDAKTION

ANSVARIG UTGIVARE:
BO HAMMARLING TEL: 0753/517 83

REDAKTIONSKOMMITTE:
GEORG MALINKVIST TEL: 08/7781711
ARNE MATSSON TEL: 0753/371 16
INGRID AVELIN TEL: 08/7711512

REDAKTION, ADRESS:
MALINGÅRDSBACKEN 2 146 00 TULLINGE